

Erklæring



Meddelelse om behandling af personoplysninger i forbindelse med COVID-19-udbruddet. Vedtaget den 19. marts 2020.

Det Europæiske Databeskyttelsesråd har vedtaget følgende erklæring:

Regeringer og offentlige og private organisationer i hele Europa træffer foranstaltninger for at inddæmme COVID-19 og afbøde konsekvenserne heraf. Disse foranstaltninger kan omfatte behandling af forskellige former for personoplysninger.

Databeskyttelsesreglerne (f.eks. den generelle forordning om databeskyttelse) står ikke i vejen for foranstaltninger truffet i kampen mod coronaviruspandemien. Bekæmpelsen af overførbare sygdomme er et vigtigt mål, som deles af alle nationer og derfor bør understøttes på den bedst mulige måde. Det er i menneskehedens interesse at begrænse spredningen af sygdomme og anvende moderne teknikker i bekæmpelsen af plager, der påvirker store dele af verden. Det Europæiske Databeskyttelsesråd vil også gerne understrege, at den dataansvarlige og databehandleren også under disse særlige omstændigheder skal sikre beskyttelsen af de registreredes personoplysninger. Der bør derfor tages en række hensyn for at sikre en lovlig behandling af personoplysninger, og i alle tilfælde bør det erindres, at alle foranstaltninger, der træffes i denne forbindelse, skal overholde de generelle retsprincipper og ikke må være uigenkaldelige. En nødsituation er en juridisk omstændighed, som kan legitimere begrænsninger af frihederne, forudsat at begrænsningerne er forholdsmæssige og begrænset til den periode, nødsituationen varer.

1. Lovlig behandling

Den **generelle forordning om databeskyttelse** er en bred retsakt, som indeholder regler, der bl.a. finder anvendelse på behandling af personoplysninger i situationer som COVID-19-udbruddet. Den **generelle forordning om databeskyttelse** giver i overensstemmelse med national lovgivning og på de betingelser, der er fastsat heri, de kompetente offentlige sundhedsmyndigheder og arbejdsgivere mulighed for at behandle personoplysninger i tilfælde af en epidemi. Eksempelvis når behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på folkesundhedsområdet. Under disse omstændigheder er der ingen grund til at kræve privatpersoners samtykke.

1.1 Med hensyn til kompetente offentlige myndigheders (f.eks. offentlige sundhedsmyndigheders) behandling af personoplysninger, herunder særlige kategorier af oplysninger, finder Det Europæiske Databeskyttelsesråd, at artikel 6 og 9 i den generelle forordning om databeskyttelse muliggør behandling af personoplysninger, navnlig når behandlingen falder ind under den offentlige

myndigheds retlige mandat i henhold til national lovgivning og betingelserne i den generelle forordning om databeskyttelse.

1.2 I ansættelsesforhold kan behandlingen af personoplysninger være nødvendig for at overholde retlige forpligtelser, som arbejdsgiveren er underlagt, såsom forpligtelser vedrørende sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen eller forpligtelser, der er i samfundets interesse, såsom bekæmpelse af sygdomme og andre sundhedsrisici. Den generelle forordning om databeskyttelse indeholder også undtagelser fra forbuddet mod behandling af visse særlige kategorier af personoplysninger såsom helbredsoplysninger, hvor det er nødvendigt af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på folkesundhedsområdet (artikel 9, stk. 2, litra i)), på grundlag af EU-retten eller national ret, eller hvor der er behov for at beskytte den registreredes vitale interesser (artikel 9, stk. 2, litra c)), idet der i betragtning 46 udtrykkeligt henvises til bekæmpelse af en epidemi.

1.3 Med hensyn til behandling af teledata såsom lokaliseringsdata, skal nationale love om gennemførelse af e-databeskyttelsesdirektivet også overholdes. Lokaliseringsdata kan i princippet kun anvendes af operatøren, når de er gjort anonyme, eller med de relevante fysiske personers samtykke. Artikel 15 i e-databeskyttelsesdirektivet **giver dog medlemsstaterne mulighed for at indføre lovgivningsmæssige foranstaltninger til beskyttelse af den offentlige sikkerhed**. Denne type ekstraordinær lovgivning er kun mulig, **hvis den udgør en nødvendig, hensigtsmæssig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund**. Disse foranstaltninger skal være i overensstemmelse med chartret om grundlæggende rettigheder og den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Den **er desuden underlagt Domstolens og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domstolskontrol**. I tilfælde af en nødsituation bør den også være nøje begrænset til varigheden af den pågældende nødsituation.

2. De vigtigste principper for behandling af personoplysninger

Personoplysninger, der er nødvendige for at nå de efterstræbte mål, bør behandles med henblik på specificerede og åbenlyse formål.

Desuden bør de registrerede modtage gennemskuelige oplysninger om de behandlingsaktiviteter, der gennemføres, og deres vigtigste kendetegn, herunder hvor længe de indsamlede oplysninger gemmes og hvad formålet med behandlingen er. Oplysningerne bør være lettilgængelige og i et klart og almindeligt sprog.

Det er vigtigt at vedtage passende sikkerhedsforanstaltninger og fortrolighedspolitikker, der sikrer, at personoplysninger ikke videregives til parter, som ikke er godkendt. Foranstaltninger, der gennemføres for at håndtere den nuværende nødsituation, og den underliggende beslutningsproces bør dokumenteres på passende vis.

3. Anvendelse af mobile lokaliseringsdata

-) **Må medlemsstaternes regeringer anvende personoplysninger med tilknytning til privatpersoners mobiltelefoner i deres bestræbelser på at overvåge og inddæmme COVID-19 og afbøde konsekvenserne heraf?**

I nogle medlemsstater overvejer regeringerne at anvende mobile lokaliseringsdata som en mulig måde at overvåge og inddæmme COVID-19 og afbøde konsekvenserne heraf. Dette vil f.eks. indebære muligheden for at geolokalisere eller sende meddelelser vedrørende folkesundheden til enkeltpersoner pr. telefon eller sms. **Offentlige myndigheder bør først søge at behandle lokaliseringsdata anonymt (dvs. behandle de indsamlede oplysninger på en sådan måde, at**

enkelt personer ikke kan identificeres), hvilket kan gøre det muligt at udarbejde rapporter om koncentrationen af mobile enheder inden for et bestemt område ("kartografi").

Reglerne om beskyttelse af personoplysninger finder ikke anvendelse på data, der er blevet korrekt anonymiseret.

Når det ikke er muligt kun at behandle anonyme data, giver e-databeskyttelsesdirektivet medlemsstaterne mulighed for at indføre lovgivningsmæssige foranstaltninger for at beskytte den offentlige sikkerhed (artikel 15).

Hvis der indføres foranstaltninger, der muliggør behandling af ikke-anonymiserede lokaliseringsdata, er en medlemsstat forpligtet til at sørge for **relevante garantier**, f.eks. ved at give enkelt personer, som benytter elektroniske kommunikationstjenester, **adgang til retsmidler**.

Proportionalitetsprincippet finder også anvendelse. Man bør under hensyntagen til det konkrete formål altid foretrække de mindst indgribende løsninger. Invasive foranstaltninger, såsom "sporing" af enkelt personer (dvs. behandling af historiske ikke-anonymiserede lokaliseringsdata), kan anses for at være proportionale under ekstraordinære omstændigheder og afhængigt af de konkrete behandlingsmetoder. De bør imidlertid underkastes øget kontrol og sikkerhedsforanstaltninger for at sikre, at databeskyttelsesprincipperne overholdes (foranstaltningens proportionalitet med hensyn til varighed og anvendelsesområde, begrænset datalagring og formålsbegrænsning).

4. I forbindelse med ansættelse

) **Må en arbejdsgiver kræve, at besøgende eller ansatte fremlægger specifikke sundhedsoplysninger i forbindelse med COVID-19?**

Anvendelsen af proportionalitetsprincippet og princippet om dataminimering er her særlig relevant. Arbejdsgiveren bør kun kræve sundhedsoplysninger i det omfang, den nationale lovgivning tillader det.

) **Må en arbejdsgiver kræve, at der foretages lægeundersøgelser af medarbejdere?**

Svaret afhænger af den nationale lovgivning om beskæftigelse eller sundhed og sikkerhed. Arbejdsgivere bør kun tilgå og behandle helbredsoplysninger, hvis deres egne retlige forpligtelser kræver det.

) **Må en arbejdsgiver oplyse kolleger eller eksterne personer om, at en medarbejder er smittet med COVID-19?**

Arbejdsgivere bør informere personalet om COVID-19-sager og træffe beskyttelsesforanstaltninger, men bør ikke videregive flere oplysninger end nødvendigt. I tilfælde, hvor det er nødvendigt at afsløre navnet på den eller de ansatte, der er blevet smittet (f.eks. med henblik på forebyggelse), og den nationale lovgivning tillader det, skal de berørte ansatte underrettes på forhånd og deres værdighed og integritet beskyttes.

) **Hvilke af de oplysninger, der er blevet behandlet i forbindelse med COVID-19, kan arbejdsgivere få adgang til?**

Arbejdsgivere kan få adgang til personlige oplysninger med henblik på at udføre deres opgaver og tilrettelægge arbejdet i overensstemmelse med den nationale lovgivning.

På vegne af Det Europæiske Databeskyttelsesråd

(Andrea Jelinek)

Formand